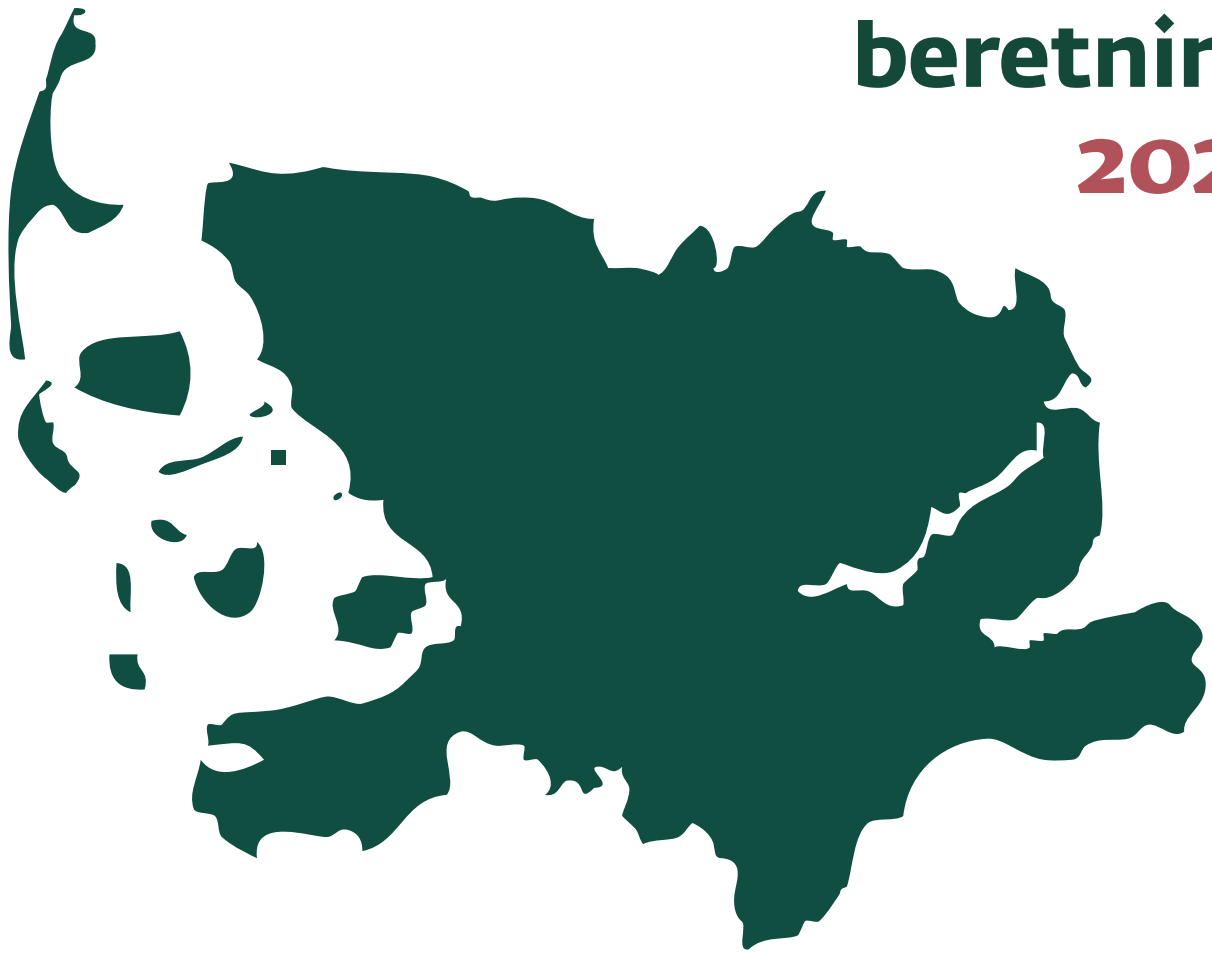

Sydslesvigudvalgets beretning 2023

Sydslesvigudvalgets beretning

2023

Forord

I denne beretning giver vi fra Sydslesvigudvalgets side et tilbageblik på året, der gik, og beskriver vores arbejde samt de opgaver, vi varetog i 2023.

Beretningen indledes med en kort præsentation af Sydslesvigudvalget, og derefter introduceres udvalgets overordnede opgaver. Dernæst følger en beskrivelse af årets konkrete opgaver, herunder udarbejdelse af resultataftaler for 2024, projektilskud 2024, den årlige besigtigelsestur m.v.

Indhold

Forord	4
1. Resumé	6
1.2 Udvalgets sammensætning	6
Medlemmer af Sydslesvigudvalget 2023	7
2. Sydslesvigudvalgets opgaver	8
2.1 Bindeled til det danske mindretal i Sydslesvig	8
2.2. Rådgivning af regeringens ministre	8
2.3 Tilskud til aktiviteter til gavn for mindretallet.	8
3. Sydslesvigudvalgets møder i 2023	9
3.1 Udvalgets møder	9
3.2 Fordeling af driftstilskud via en resultataftale	9
3.2.1 Ansøgninger om driftstilskud for 2024	9
3.2.2 Bevilgede driftstilskud 2024	10
3.3 Fordeling af bygge- og anlægstilskud 2024	13
3.4 Resumé af de to byggeprojekter	14
3.5 Fordeling af projektilskud 2024	14
3.6 Resumé af det støttede projekt.	15
4. Tilsynsvirksomhed	16
4.1. Kulturministeriets gennemgang af årsrapporter og årsregnskaber 2022	16
4.2. Midtvejsrapporteringer på resultataftaler for 2023	17
4.3 Besigtigelsesturen til Sydslesvig	17
4.4 Budgetmøder 2023	18
5. Øvrige begivenheder i Sydslesvig	19
6. Udvalgets vederlæggelse	22
7. Afslutning og perspektivering	22

---

1. Resumé

1.2 Udvalgets sammensætning

Sydslesvigudvalget består af 7 medlemmer udpeget af Folketinget efter forholdstalsvalg. I særlige tilfælde kan der udpeges medlemmer, som ikke er medlem af Folketinget. Kulturministeren udpeger formanden blandt de valgte medlemmer. Socialdemokratiets Benny Engelbrecht er formand for udvalget.

Medlemmer af Sydslesvigudvalget 2023

Benny Engelbrecht,
MF (S) Formand

Anni Matthiesen (V)

Henrik Frandsen,
MF (M)

Niels Flemming
Hansen, MF (C)

Patrick Culmsee Bryhl
Madsen (Æ)

Henrik Dam
Kristensen (S)

Christian Juhl (Ø)

---

2. Sydslesvigudvalgets opgaver

Sydslesvigudvalgets opgaver er beskrevet i Lov om Sydslesvigudvalget og visse tilskudsordninger for det danske mindretal i Sydslesvig.

Udvalgets tre hovedopgaver er:

- 1) At være bindeled mellem det danske mindretal i Sydslesvig og Folketinget
- 2) At rådgive ministre om forhold af betydning for mindretallet,
- 3) At træffe beslutning om fordeling af tilskud til aktiviteter til gavn for mindretallet. Opgaverne er beskrevet nærmere neden for.

2.1 Bindeled til det danske mindretal i Sydslesvig

Sydslesvigudvalget virker som bindeled mellem det danske mindretal i Sydslesvig og Folketinget. Det indebærer for eksempel, at udvalgets medlemmer deltager i forskellige arrangementer og møder afholdt i de sydslesvigske foreninger, ligesom et samlet udvalg hvert år besøger Sydslesvig i forbindelse med besigtigelsesturen.

2.2. Rådgivning af regeringens ministre

Udvalget kan desuden rådgive kulturministeren og regeringens øvrige ministre om forhold af betydning for det danske mindretal i Sydslesvig.

2.3 Tilskud til aktiviteter til gavn for mindretallet.

Foruden rådgivning træffer udvalget beslutninger om fordelingen af de tilskud, som ydes til gavn for mindretallet fra bevillingen på kulturministerens område. I 2023 var bevillingen på 519,4 mio. kr., og midlerne blev fordelt som henholdsvis driftstilskud, bygge-og anlægstilskud og projektilskud. Udvalget udarbejder hvert år et detaljeret regnskab for bevillingen, som offentliggøres på udvalgets hjemmeside. Den konkrete tilskudsfordeling er dog ligeledes beskrevet i afsnit 3.

---

3. Sydslesvigudvalgets møder i 2023

3.1 Udvalgets møder

Udvalget holdt 5 ordinære udvalgmøder i 2023.

Tabel 1: Udvalgmøder 2023

	Organisation	Begivenhed	Sted
28.02.2023	Sydslesvigudvalget	Ordinært udvalgmøde	Christiansborg
26.04.2023	Sydslesvigudvalget	Ordinært udvalgmøde	Christiansborg
24.05.2023	Sydslesvigudvalget	Ordinært udvalgmøde	Christiansborg
26.10.2023	Sydslesvigudvalget	Ordinært udvalgmøde	Christiansborg
05.12.2023	Sydslesvigudvalget	Ordinært udvalgmøde	Christiansborg

3.2 Fordeling af driftstilskud via en resultataftale

Med hjemmel i Sydslesvigloven kan udvalget yde driftstilskud til foreninger og organisationer. Tilskudsmodtagerne er forpligtede til at indgå en resultataftale med udvalget. I det følgende beskrives som udgangspunkt tilskuddenes fordeling for 2024, da det er dette arbejde, der har fyldt mest i udvalget i 2023.

3.2.1 Ansøgninger om driftstilskud for 2024

Den 19. marts 2023 var der frist for at søge om at indgå en resultataftale med udvalget i 2024. Neden for ses de otte foreninger, som ansøgte om driftstilskud via en resultataftale.

Tabel 2: Ansøgninger om driftstilskud 2024

Forening
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
Dansk Skoleforening for Sydslesvig
Flensborg Avis
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU)
Sydslesvigsk Forening (SSF)
Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW)
Grænseforeningen
FUEN

3.2.2 Bevilgede driftstilskud 2024

På baggrund af de økonomiske rammer og forhandlinger mellem de enkelte foreninger og Sydslesvigudvalget traf udvalget endelig beslutning om fordeling af tilskud på et møde afholdt den 5. december 2023. Fordelingen af tilskuddene kan ses i tabellen nedenfor sammen med størrelsen på tilskuddene i 2022 og 2023.

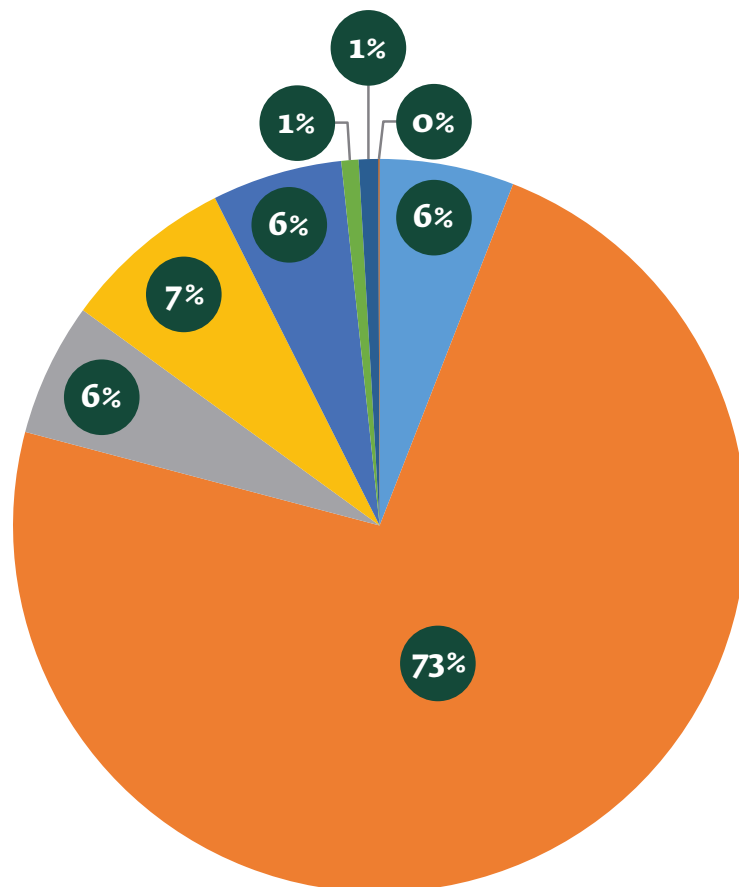
Tabel 3: Fordeling af bevilget driftstilskud 2024

Forening	2022	2023	2024	Resultataftale 2024
Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig	29.473.132	30.652.057	31.571.618	ja
Dansk Skoleforening for Sydslesvig	353.500.000	365.165.500	389.430.747	ja
Flensborg Avis	28.060.226	30.033.739	31.310.173	ja
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU)	36.780.176	37.883.581	40.400.415	ja
Sydslesvigsk Forening (SSF)	26.583.732	29.019.253	30.557.273	ja
Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW)	3.746.353	3.926.150	4.043.935	ja
Grænseforeningen	4.108.467	5.125.000	4.544.748	ja
FUEN	200.000	210.123	321.260	ja
I alt drift DKK	482.452.086	501.206.830	532.180.168	

I resultataftalerne er der opstillet konkrete mål og resultatkrav for foreningernes virksomhed, ligesom de indeholder regnskabstal, budgettal og nøgletal for foreningerne. Endvidere er de enkelte foreningers historie beskrevet, idet resultataftalerne, udover at være et økonomisk styringsredskab, har et helt klart oplysnings sigte, ikke blot i forhold til Sydslesvigudvalget, men også i forhold til den brede offentlighed i Danmark. Resultataftalerne omfatter som udgangspunkt hele tilskudsmodtagernes virksomhed, dog under hensyntagen til, at mange modtager en stor del af deres samlede indtægter fra anden side – eksempelvis fra Slesvig-Holsten.

Figur 1 viser den forholdsmæssige fordelingen af driftsmidlerne. Heraf kan det ses, at Dansk Skoleforening for Sydslesvig modtager størstedelen af det samlede driftstilskud.

Figur 1: Fordeling af driftstilskud 2022

- Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
- Dansk Skoleforening for Sydslesvig
- Flensborg Avis
- Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger (SdU)
- Sydslesvigsk Forening (SSF)
- Sydslesvigsk Vælgerforening (SSW)
- Grænseforeningen
- FUEN

Tabel 4

I tabel 4 vises hvor stor en andel af de enkelte foreningers samlede tilskud, der stammer fra den danske stat.

Forening	Andel DK /Sydslesvigudvalget	Andel øvrige indtægter
Dansk Centralbibliotek	84,7	15,3
Dansk Skoleforening	39,8	60,2
Flensborg Avis	61,9	38,1
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger	37,8	62,2
Sydslesvigsk Forening	63,6	36,4
Sydslesvigsk Vælgerforening	79,0	21,0
Grænseforeningen	23,5	76,5
FUEN	2,2	97,8

Kilder: Regnskabstal 2021

3.3 Fordeling af bygge- og anlægstilskud 2024

Der var frist for indsendelse af ansøgninger den 27. november 2023. Sydslesvigudvalget modtog i alt 3 ansøgninger. På et møde den 5. december traf udvalget beslutning om at imødekomme to ansøgninger.

Tabel 5: Fordeling af bygge- og anlægstilskud (kr.)

Forening	titel	Beløb (kroner)
Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger	istandsættelse Nystadens Børnehus	1.928.238
Dansk Skoleforening	Store Vi-Vanderup daginstitution - udvidelse og modernisering	7.437.228

3.4 Resumé af de to byggeprojekter

Nystadens Børnehus

Den 5. marts 1971 blev Nystadens Børne- og Ungdomshus indviet under navnet KFUM's fritidshjem på Junkerhulvej 20 i Flensborg. Siden da har flere tusinde børn og unge besøgt fritidshjemmet i Flensborgs nordlige bydel (Nystaden), som er et såkaldt udsat område. I øjeblikket er der indskrevet 75 børn i fritidshjemmet og ca. 50 børn og unge i klubben.

Bygningen er forblevet fuldstændig uændret siden opførelsen for over 52 år siden, bortset fra udskiftningen af tagstenene for mange år siden. Derfor er et omfattende renoveringsarbejde uundgåeligt, da bygningen er meget nedslidt.

Store Vi-Vanderup daginstitution

Udvidelsen og moderniseringen af børnehaven er en del af helhedskonceptet i Store Vi, som vil bidrage til en væsentlig forbedring af børnehavebørnenes omgivelser, og vil have afgørende betydning for mindretallet i området. Konkret skal der gøres plads til yderligere 20 børn, og der skal etableres et tidssvarende personale rum.

3.5 Fordeling af projektilskud 2024

Med hjemmel i Sydslesviglovens § 2 og § 15 yder udvalget yder Sydslesvigudvalget tilskud til enkeltstående projekter, hvis varighed ikke må overstige tre år.

Sydslesvigudvalget fastsætter hvert år en tilskudspolitik for fordelingen af projektilskud.

I sin tilskudspolitik for 2024 besluttede udvalget at støtte projekter inden for følgende 3 indsatsområder:

- 1) Tilskud til aktiviteter, der har til formål generelt at øge vidensniveauet om det danske mindretal i Danmark, både aktuelt og historisk, herunder til aktiviteter rettet mod undervisningssektoren.
- 2) Tilskud til aktiviteter, der har til formål at understøtte og øge trivslen blandt socialt udsatte medlemmer af det danske mindretal, herunder aktiviteter rettet mod børn og unge fra socialt udsatte familier, hvor formålet bl.a. er at fastholde disse som aktive deltagere i mindretallet.
- 3) Aktiviteter, der støtter det danske mindretals deltagelse i det nordiske og europæiske samarbejde.

Der var frist for ansøgning om projektstøtte den 27. november 2023. Ved fristens udløb var der fremsendt i alt 5 ansøgninger.

Tabel 6: Projekttilskud 2024

Forening	titel	Beløb (kroner)
Sydslesvigsk Forening	Europeada 2024	1.119.000

Kilde: Høringsnotat 2024

3.6 Resumé af det støttede projekt.

EUROPEADA er fodbold-EM for autoktone og nationale mindretal. Mindretallenes paraplyorganisation FUEN stiftede stævnet i 2008, og i fællesskab med lokale mindretal står FUEN også for organiseringen. I sommeren 2024 afvikles turneringen for 5. gang, og for første gang i det dansk-tyske grænseland. For første gang er fire mindretal i fællesskab gået sammen om værtskabet, og kampene spilles både i Sydslesvig og i Sønderjylland.

---

4. Tilsynsvirksomhed

Med hjemmel i Sydslesvigloven fører udvalget tilsyn med tilskudsmodtagernes anvendelse af tilskud. Udvalget følger løbende de sydslesvigske foreningers arbejde og aktiviteter og påser på den måde, at tilskuddenes anvendelse svarer til de krav, der er stillet fra udvalgets side. Dette sker blandt andet via en på udvalgets besigtigelsestur til Sydslesvig, hvor der aflægges besøg hos de enkelte foreninger mv., og på de årlige budgetmøder i Flensborg. Hertil kommer, at medlemmerne deltager i de enkelte foreningers årsmøder, styrelsesmøder m.v., ligesom de i øvrigt følger med i, hvad der rører sig i mindretallet.

Som følge af Sydslesvigloven er der desuden gennemført en række tiltag, som skal systematisere og supplere dette tilsynsarbejde. Konkret skal foreninger og institutioner på forskellig vis redegøre for, hvordan tilskuddene er blevet anvendt.

Endvidere aflægges udvalgets sekretariat i Kulturministeriet årligt en rapport til udvalget om tilskudsmodtagernes årsrapporter og regnskaber. Udvalgets arbejde med de forskellige tiltag i 2023 er nærmere beskrevet herunder.

4.1. Kulturministeriets gennemgang af årsrapporter og årsregnskaber 2022

Tilskudsmodtagerne skal på baggrund af den gældende regnskabsbekendtgørelse aflægge rapport og regnskab til Sydslesvigudvalget og Kulturministeriet.

Udvalgets sekretariat i Kulturministeriet afgiver årligt en opfølgingsrapport til udvalget om de modtagne rapporter, jævnfør Sydslesviglovens § 19.

Sekretariatet fremlagde og gennemgik rapport om årsregnskaber og revisionsprotokollater for 2022 for de sydslesvigske foreninger og organisationer den 28. februar 2024. Det var sekretariatets vurdering, at hovedparten af foreningerne i al væsentlighed har opfyldt kravene i regnskabsbekendtgørelsen.

I forbindelse med gennemgang af årsregnskaber og revisionsprotokollater samt projektregnskaber var sekretariatet heller ikke blevet bekendt med forhold, der kunne give anledning til at konkludere, at de udbetalte tilskud ikke var anvendt i overensstemmelse med Sydslesvigudvalgets afgørelser.

4.2. Midtvejsrapporteringer på resultataftaler for 2023

Som nævnt i afsnit 3.2 skal driftstilskudsmodtagere indgå en resultataftale med udvalget, hvori der blandt andet skal opstilles konkrete og målbare resultatkrav og - mål for foreningernes virke. Som led i opfølgningen på aftalerne skulle foreningerne senest den 15. juli 2023 aflevere en midtvejsrapportering til udvalget. Her skulle de gøre status over målopfyldelsen pr. 1. juli 2023, ligesom de skulle redegøre for deres forventede målopfyldelse ved udgangen af året.

4.3 Besigtigelsesturen til Sydslesvig

I 2023 blev besigtigelsesturen afholdt i dagene 25. – 26. september. Udvalget besøgte en række institutioner og foreninger primært på vestkysten. Tabellen herunder viser udvalgets program:

Sydslesvigudvalget besøger Sild Danske Børnehave under årets besigtigelsestur

Forening	Institution	Formål med besøget
Dansk Skoleforening for Sydslesvig	Husum Danske Skole	Temaet for besøget var at høre om skolen, særligt med fokus på, hvordan man arbejdede med ordblindhed
Dansk Skoleforening for Sydslesvig	Sild Danske Børnehave	Besøg hos Sild Danske Børnehaves udegruppe, der har base i den tidligere cirkusvogn.
Dansk Skoleforening for Sydslesvig/ Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger	Sild Danske Skole samt Sild Børne- og Ungdomshus	Udvalget fik en rundvisning på stedet, og en status på det igangværende udvidelses- og renoveringsprojekt på skolen.
Dansk Skoleforening for Sydslesvig	A.P. Møller Skolen	Rundvisning samt orientering om det, at være mindretalsgymnasium for et stort opland.
Sydslesvigsk Forening	Danevirke Museum	Rundvisning og orientering om det kommende nye museum m.v.

4.4 Budgetmøder 2023

Udvalget gennemførte budgetmøder med de sydslesvigske foreninger og organisationer den 9.-10. november 2023 på Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

På budgetmøderne redegør foreningerne for deres aktiviteter og udfordringer på baggrund af de foreliggende udkast til resultataftaler, som foreningerne i samarbejde med udvalgets sekretariat har udarbejdet forud for det enkelte møde. Udvalget har hermed lejlighed til at stille opklarende spørgsmål samt kvalificere de foreliggende udkast. Dette medvirker til, at den endelige bevillingstildeling sker på et så oplyst grundlag som muligt.

Christian Juhl, Patrick Cullmsee Bryhl Madsen, Benny Engelbrecht og Henrik Dam Kristensen til budgetmøder på Dansk Centralbibliotek i november 2023.

Følgende foreninger deltog på budgetmøderne:

- Dansk Skoleforening for Sydslesvig
- Federal Union of European Nationalities
- Sydslesvigsk Forening
- Grænseforeningen
- Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig
- Sydslesvigs Vælgerforening
- Flensborg Avis
- Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger
- Dansk Kirke i Sydslesvig*
- Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig*

*Dansk Kirke i Sydslesvig og Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig modtager ikke driftstilskud fra Sydslesvigudvalget.

---

5. Øvrige begivenheder i Sydslesvig

På Folkemødet på Bornholm deltog både Benny Engelbrecht, Christian Juhl, Henrik Frandsen og Patrick Cullmsee Bryhl Madsen i debatter i Sydslesvigeltet. Benny Engelbrecht, Christian Juhl, Niels Flemming Hansen, Henrik Frandsen, Henrik Dam Kristensen og Patrick Cullmsee Bryhl Madsen deltog alle i de danske

Michael Zilmer-Johns, Benny Engelbrecht, Henrik Frandsen og Bjarne Corydon efter debat om Danmark og Tyskland på Folkemødet

årsmøder. Udvalgets medlemmer har derudover deltaget i en lang række arrangementer hos de sydslesvigske foreninger, herunder generalforsamlinger, debatarangementer m.v.

Årsmødeoptog i Flensborg

Da det nuværende udvalg først blev udpeget i januar 2023 blev det desuden besluttet, at aflægge mindretallets foreninger et ekstra besøg. Dette fandt sted i marts, hvor en række af udvalgets medlemmer bl. a. besøgte Dansk Centralbibliotek, Aktivhuset og Duborgskolen, ligesom generalkonsul Kim Andersen gav en oriente-

ring om den aktuelle situation i mindretallet.

For at sikre et mere indgående kendskab til mindretallet blandt de øvrige medlemmer af Folketinget medvirkede udvalget derudover til at arrangere et velbesøgt gå-hjem møde på Christiansborg den 23. maj.

Sydslesvigudvalget på besøg på Duborgskolen

---

6. Udvalgets vederlæggelse

I alt er der givet 122.809 kr. i vederlag til udvalgets medlemmer i 2023.

---

7. Afslutning og perspektivering

Givet at det var første år med et nyt Sydslesvigudvalget har det været en prioritet at få aflagt så mange besøg i Sydslesvig som muligt, så alle medlemmer kunne få lejlighed til at knytte kontakter og få en større forståelse for mindretallets mangfoldighed, dets udfordringer og organisering.

Det er altafgørende for at kunne agere bindeled mellem Folketinget og mindretallet, og en forudsætning for, at kunne fordele tilskuddene på et så oplyst grundlag som muligt. Udvalget har sat stor pris på den venlighed og imødekommenhed, som man er blevet mødt med under alle besøg og møder.

2023 betød også udskiftninger i en række foreningers ledelser. Blandt andet gik Udo Jessen af som formand for Dansk Skoleforening, og blev erstattet af Paul Salwik. Flensborg Avis fik ny chefredaktør da Søren Mørk erstattede Jørgen Møllekær. Desuden meddelte generalkonsul Kim Andersen at han gik på pension med udgangen af februar 2024. Han efterfølges af Annette Lind. Vi vil gerne sige tak for samarbejde til alle, og ser frem til et godt og konstruktivt samarbejde med både Paul, Søren og Annette.

